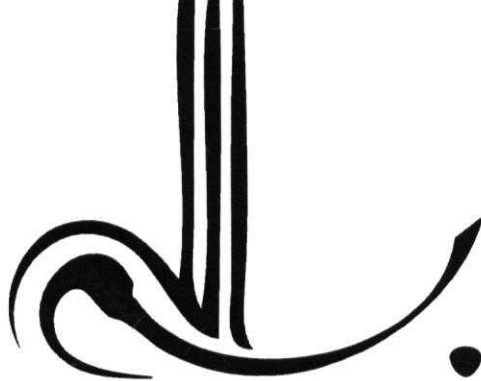

5731

۱۸۴

نقد

www.ketab.ir

رنگ و رنگری

لادن مهدی زاده

سرشناسه: مهدی زاده، لادن، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور: رنگ و رنگریزی/
لادن مهدی زاده:
مشخصات نشر: قم: امام همام، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص.: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۳۴-۱۶-۶
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: رنگ و رنگریزی
Dyes and dyeing: موضوع
رده بندی کنگره: ۹۱۳۹۴/م۹۱۹/TP
رده بندی دیویی: ۶۶۷/۲۶
شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۳۳۳۶۵

نشریات امام همام

رنگ و رنگریزی

نویسنده: لادن مهدی زاده
ویرایش و نمونه خوانی: لیلا جاویدبخت
طرح جلد: جواد واعظی
نظارت چاپ: حسین مطیع
تاریخ انتشار: ۱۳۹۴- نوبت چاپ: اول
شمارگان: ۹۰۰ نسخه
قیمت: ۱۹۰۰۰ تومان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۳۴-۱۶-۶
نشانی: قم، خیابان صفاشهر،
۱۵ متری دوم، پلاک ۱۵۶
ارتباط با مشتریان: ۰۲۵۳۲۸۵۶۰۰۸
hadi_matin88@yahoo.com
کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۳	 مقدمه
۳۲	 طبقه بندی رنگ براساس روشهای رنگرزی
۳۳	 نقش ساختمان شیمیایی الیاف در تعیین رنگ مورد نیاز
۳۴	 رنگهای مستقیم یا رنگهای جوهری
۳۴	 رنگ دانه‌ای
۳۵	 رنگ خمیری
۳۵	 رنگ واکنشی
۳۶	 رنگ پخش شونده
۳۶	 رنگرزی سنتی و صنعتی
۳۹	 مراحل رنگرزی سنتی
۴۰	 مراحل رنگرزی صنعتی
۴۲	 عوامل موثر بر رنگرزی شیمیایی
۴۶	 طلوع رنگ بر الیاف
۴۶	 نگاهی به تاریخچه رنگرزی
۵۱	 تاریخچه رنگ
۵۲	 رنگ
۵۸	 رنگهای اصلی، فرعی و ترکیبی
۵۸	 رنگهای اصلی
۵۸	 رنگهای فرعی
۵۸	 رنگهای ترکیبی

۵۹	دیدن رنگها
۵۹	دایره رنگ
۶۱	صنعت رنگ سازی
۶۱	تاریخچه صنعت رنگ سازی
۶۲	اجزای تشکیل دهنده رنگها
۶۲	رنگدانه
۶۲	محمل رنگها
۶۳	انواع رنگدانه
۶۳	اکسیدها
۶۳	سولفید روی و لیدین
۶۴	سفیداب سرب
۶۴	دوده چراغ و زغال استخراج
۶۴	رنگدانه های فلزی
۶۵	رنگدانه های الوان
۶۵	رنگ های روغنی
۶۶	رقیق کننده
۶۶	خشک کننده
۶۶	رنگ های پلاستیکی
۶۶	رنگ های لعابی یا مات
۶۷	رنگ اتومبیل
۶۷	رنگ های محلول در آب
۶۷	رنگدانه و انواع آن
۶۸	رنگدانه ها
۶۸	انواع رنگدانه ها
۶۸	رنگدانه های طبیعی و مصنوعی
۶۹	رنگدانه های آلی

۶۹	عمده‌ترین رنگدانه‌های معدنی
۷۰	طبقه‌بندی رنگ
۷۰	رنگهای بازی
۷۱	خصوصیات رنگهای بازی
۷۱	کاربرد رنگهای بازی در رنگرزی
۷۲	رنگهای اسیدی
۷۲	رنگهای مستقیم
۷۳	رنگهای دانه‌ای
۷۴	رنگهای آزوئیکی
۷۴	رنگهای تله‌گردی
۷۵	رنگهای خم‌های
۷۵	رنگهای کلریدی
۷۶	رنگهای فعال
۷۶	رنگ آزو
۷۶	فرایند تهیه رنگهای آزو
۷۷	طبقه‌بندی رنگهای آزو
۷۸	رنگهای دی‌آزو
۷۸	رنگهای تترا آزونوم
۷۹	تولید صنعتی رنگدانه سفید
۸۰	پیگمانهای سفید (رنگدانه‌های سفید)
۸۰	دی‌اکسید تیتانیوم
۸۱	روش سولفات
۸۱	فرایند اصلاح شده سولفات
۸۲	کاربرد
۸۲	تولید صنعتی رنگدانه سیاه
۸۳	فرایند کانالی

۸۳	فرایند دمایی (Internal black proces).....
۸۳	رنگهای گرم.....
۸۴	رنگهای سرد.....
۸۴	رنگهای زنده.....
۸۵	رنگهای مرده کدر و یا گلی.....
۸۶	رنگهای روشن.....
۸۶	رنگهای تیره.....
۸۷	رنگ سیاه.....
۸۷	رنگ سفید.....
۸۷	تأثیرات رنگها از نظر روان شناسی.....
۸۸	روان شناسی رنگها به عنوان روش درمان.....
۸۹	روان شناسی رنگهای مختلف.....
۸۹	۱- روان شناسی رنگ سیاه.....
۹۰	۲- روان شناسی رنگ سفید.....
۹۰	۳- روان شناسی رنگ قرمز.....
۹۱	۴- روان شناسی رنگ آبی.....
۹۲	۵- روان شناسی رنگ سبز.....
۹۲	۶- روان شناسی رنگ زرد.....
۹۳	۷- روان شناسی رنگ ارغوانی.....
۹۳	۸- روان شناسی رنگ قهوه‌ای.....
۹۴	۹- روان شناسی رنگ نارنجی.....
۹۴	۱۰- روان شناسی رنگ صورتی.....
۹۵	روناس و خواص آن.....
۹۸	دانشمند ثوتمند رنگرزی.....
۱۰۷	تاریخچه رنگرزی در ایران.....
۱۱۰	رنگرزی در دوران باستان.....

۱۱۳	 رنگ‌رزی در فلات ایران
۱۱۹	 نیروی رنگ‌ها و معنای آنها
۱۱۹	 قرمز به طور مختصر و مفید
۱۲۰	 نیروی قرمز
۱۲۰	 نمادهای فرهنگی رنگ قرمز
۱۲۱	 آبی به طور مختصر و مفید
۱۲۲	 نیروی آبی
۱۲۳	 نمادهای فرهنگی رنگ آبی
۱۲۴	 سبز به طور مختصر و مفید
۱۲۵	 نیروی سبز
۱۲۵	 نمادهای فرهنگی رنگ سبز
۱۲۶	 زرد به طور مختصر و مفید
۱۲۷	 نیروی زرد
۱۲۸	 نمادهای فرهنگی رنگ زرد
۱۲۹	 نارنجی به طور مختصر و مفید
۱۳۰	 نیروی نارنجی
۱۳۰	 نمادهای فرهنگی رنگ نارنجی
۱۳۱	 بنفش به طور مختصر و مفید
۱۳۲	 نیروی بنفش
۱۳۲	 نمادهای فرهنگی رنگ بنفش
۱۳۳	 صورتی به طور مختصر و مفید
۱۳۳	 نیروی صورتی
۱۳۵	 نمادهای فرهنگی رنگ صورتی
۱۳۶	 سفید به طور مختصر و مفید
۱۳۷	 نیروی سفید

- ۱۳۷..... نمادهای فرهنگی رنگ سفید
- ۱۳۸..... سیاه به طور مختصر و مفید
- ۱۳۹..... نیروی سیاه
- ۱۴۰..... نمادهای فرهنگی رنگ سیاه
- ۱۴۱..... قهوه‌ای به طور مختصر و مفید
- ۱۴۲..... نیروی قهوه‌ای
- ۱۴۲..... نمادهای فرهنگی رنگ قهوه‌ای
- ۱۴۳..... خاکستری به طور مختصر و مفید
- ۱۴۴..... نیروی خاکستری
- ۱۴۴..... نمادهای فرهنگی رنگ خاکستری
- ۱۴۵..... طلایی به طور مختصر و مفید
- ۱۴۶..... نیروی طلایی
- ۱۴۶..... نمادهای فرهنگی طلایی
- ۱۴۷..... فیروزه‌ای به طور مختصر و مفید
- ۱۴۸..... نیروی فیروزه‌ای
- ۱۴۸..... نمادهای فرهنگی رنگ فیروزه‌ای
- ۱۴۹..... نقره‌ای به طور مختصر و مفید
- ۱۴۹..... نیروی نقره‌ای
- ۱۵۰..... نمادهای فرهنگی رنگ نقره‌ای
- ۱۵۳..... رنگ‌رزی و هنر اسلامی
- ۱۵۱..... نگاهی به رنگ‌رزی طبیعی از آغاز تا کنون
- ۱۵۶..... قالی ایرانی: تاریخچه رنگ‌رزی
- ۱۶۳..... رنگ سنتی
- ۱۶۴..... چاپ پارچه و چاپ سنتی
- ۱۶۹..... رنگ نوع و مقدار مواد رنگ‌رزی مصرفی

- ۱۷۰ پارچه
- ۱۷۴ چگونگی چاپ باتیک: چاپ کلاقه‌ای (باتیک)
- ۱۷۷ رنگ کردن پلاستیک ها، تلفیقی از مدرنیته و سنت
- ۱۷۹ پیگمنت‌های غیر آلی (INORGANIC PIGMENTS)
- ۱۸۰ اکسیدهای فلزی ساده
- ۱۸۰ تیتانیم دی اکسید (Titanium Dioxide)
- ۱۸۲ قرمز اکسید آهنی مصنوعی (Synthetic Iron Oxide Reds)
- ۱۸۳ پیگمنت‌های اکسید فلزی مخلوط (Mixed Metal Oxide Pigments)

مقدمه

رنگینه‌ها، فقط رنگ‌های زیبا نیستند. جستجوی مستمر در باره‌ی شیمی نهفته در رنگ، نتیجه‌ی مهمی داشته است: صنایع شیمیایی جدید از همین جستجو زاده شدند. رنگینه‌ها و رنگ دانه‌ها دنیای پیرامون ما را رنگین ساخته‌اند. طیف رنگ‌ها، از لباس‌ها تا اثاثیه و لوازم منزل، از گیاهان تا رنگ‌ها، از پلاستیک تا کاغذ، نتیجه‌ی رنگینه‌ها و رنگ دانه‌هاست. رنگینه و رنگ دانه یکی نیستند. پانک‌ها می‌توانند موی خود را رنگین کنند. اما رنگ‌های روی تخته‌ی شستی یک نقاش هنرمند، رنگ دانه هستند. تفاوت در این است که مولکول‌های رنگینه با مولکول‌هایی که به آن‌ها می‌چسبند اتصالی تشکیل می‌دهند. این اتصال می‌تواند یک پیوند فیزیکی نظیر پیوند هیدروژنی، یا پیوند شیمیایی نزدیک‌تری باشد. رنگ دانه‌ها، سطح ماده‌ی زیرین را می‌پوشانند و پوششی اندک بر روی آن پدید می‌آورند که، برای مثال، از نمودار شدن پارچه‌ی کتابی در تابلو لب‌خند مونا لیزا جلوگیری می‌کنند. یک تمایز عمده‌ی دیگر بین رنگینه و رنگ دانه موجود است. اغلب رنگ‌ها ترکیب‌های آلی هستند. اما رنگ دانه‌ها معمولاً از ترکیب‌های معدنی به دست می‌آیند.

هزاران سال است که بشر از رنگینه و رنگ دانه‌ها استفاده می‌کند. اسلاف غارنشین ما، پیکر خویش، و همچنین دیوار خانه‌های خود را با رنگینه‌ها و رنگ دانه‌ها می‌آراستند. نخستین رنگ دانه‌ای که بشر با آن آشنا شده، احتمالاً، خون بوده است. وسمه (یا نیل) از رنگینه‌های آبی باستانی است که همراه با اغلب مواد رنگین قدیمی، از میوه‌ها و عصاره‌ی گیاهان به دست می‌آمدند.

تک‌مین نخستین تولید انبوه رنگینه‌های صنعتی تا سده‌ی نوزدهم میلادی تحقق نیافت. تا آن زمان، تنها رنگینه‌های در دسترس، رنگینه‌هایی بودند که منشأ طبعی داشتند و از مواد گیاهی و حیوانی استخراج و تصفیه می‌شدند. نمونه‌ی جالب این رنگینه‌ها، آلزارین، رنگینه‌ی قرمز مایل به بنفش است که با تخمیر ریشه‌ی گیاه روناس استخراج می‌شد. این رنگینه‌های گیاهی، نسبتاً کارایی ندارند. برخی از آن‌ها به سرعت رنگ خود را از دست می‌دهند و رنگ‌ها نیز اغلب ضعیف هستند. برای به وجود آوردن جاذبه‌ی بیش‌تری بین رنگینه و پارچه، لازم است از یک دندانه استفاده شود. دندانه ماده‌ای است اغلب به صورت ترکیبی از یک فلز نظیر کروم، که با رسوب دادن فرم انحلال‌ناپذیری از یک رنگینه بر روی الیاف پارچه، آن را تثبیت می‌کند.